

Анна Бучик,
кандидат юридичних наук,
суддя Житомирського апеляційного адміністративного суду

УДК 342.8

АНАЛІЗ ТЕОРІЇ, ПРАКТИКИ ТА МЕХАНІЗМІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ВІДВІД (САМОВІДВІД) СУДДІ

У статті викладена актуальна тематика та досліджено окремі аспекти правового інституту відводу (самовідводу) судді в адміністративному процесі з метою виявлення основних факторів, що безпосередньо впливають на такі критерії судового розгляду як неупередженість та безсторонність. Зосереджено увагу на відсутності процедури вирішення заяви судді про самовідвід, мотиви до написання якої виникають у нарадчій кімнаті при вирішенні заяви про відвід судді.

Ключові слова: законність, неупередженість, безсторонність, відвід, самовідвід, суддя, Кодекс адміністративного судочинства України.

На сьогоднішній день досить нагальною є проблематика відводу (самовідводу) судді в адміністративному процесуальному законодавстві України, неузгодженостей в механізмі реалізації права судді на самовідвід, що привертає увагу професійних суддів та актуалізує необхідність розглянути порушені питання через призму таких критеріїв судочинства як неупередженість та безсторонність задля їх забезпечення та практичного втілення у вітчизняному судівництві.

Дослідженню окремих положень процедури та механізму відводу (самовідводу) присвячені праці багатьох вітчизняних науковців, зокрема, А. Комзюка, В. Бевзенка, Р. Куйбіди, В. Шишкіна. Наразі процедури вирішення заяви судді про самовідвід, мотиви до написання якої виникають у нарадчій кімнаті при вирішенні заяви про відвід судді, значна увага не приділялась.

Мета даної статті: проаналізувавши теорію, практику та механізми реалізації права на відвід (самовідвід) судді в

адміністративному процесі, визначити механізм вирішення заяви про самовідвід судді, мотиви до написання якої виникають у нарадчій кімнаті при вирішенні заяви про відвід, задля неупередженості та безсторонності адміністративного процесу.

Одним із сутнісних елементів функціонування такого явища як право, є забезпечення прав людини, задля ефективності якого у правовій державі створюються всебічні необхідні умови з метою їх належної реалізації, охорони та захисту. Вказане потребує впорядкованого відновлення порушених або оспорюваних прав та свобод, що вимагає існування гарантовано об'єктивного та дієвого незалежного механізму, на виконання функцій якого покликана діяльність судової гілки влади.

Судова влада є надзвичайно цінним інститутом у кожному суспільстві. Наявність незалежної та неупередженої судової влади є найважливішим критерієм сучасної правової демократичної держа-

ви, неодмінною передумовою функціонування системи правосуддя.

У період становлення та розвитку України як правової держави, формування громадянського суспільства з високим рівнем захисту прав та свобод людини і громадянина, в зв'язку з імплементацією державними інституалізаціями міжнародних правових норм актуалізується необхідність дослідження проблем організації та функціонування судової влади.

Прагнення до утвердження в Україні найкращих зразків та надбань у правовій сфері обумовлює впровадження у практику загальноновизнаних принципів і норм міжнародного права, міжнародних стандартів, позитивного досвіду, що набула міжнародна спільнота в особі Ради Європи, Європейського Союзу, спрямованих на вдосконалення вітчизняної системи правосуддя, підвищення її дієвості, ефективності, прозорості, доброчесності, суспільної орієнтованості та доступності.

Основними міжнародними документами, що розповсюджуються та використовуються у сфері правосуддя, є Загальна декларація прав людини 1948 р., Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р., Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 р., Основні принципи щодо незалежності правосуддя 1985 р., Рекомендації щодо ефективного впровадження Основних принципів щодо незалежності правосуддя 1989 р. Рекомендація № (94) 12 щодо незалежності, ефективності та ролі суддів (ухвалена Комітетом міністрів Ради Європи на 518 засіданні заступників міністрів 13 жовтня 1994 р.), Європейська хартія про статус суддів 1998 р., Декларація щодо принципів незалежності судової влади, прийнята Конференцією голів верховних судів країн Центральної та Східної Європи 14 жовтня 2015 р.

Забезпечення незалежності судової влади, обов'язкове для кожної держави, є необхідним для реалізації вказаного права та впливає з права кожного на справедливий суд. Реалізація та захист усіх прав залежать від існування компетентної, незалежної та безсторонньої судової влади, що має довіру в суспільстві.

Підтримка незалежності судової влади має суттєве значення для досягнення цілей судочинства та належного вико-

нання функцій на користь вільного суспільства, де дотримується принцип верховенства права, як співвідношення інтересів людини і держави, що є сутністю суспільного договору як юридично-політичної категорії. При цьому, на думку Б. Малишева, принцип верховенства права є концентрованим виразом юридичних гарантій досягнення індивідами своїх цілей при укладенні суспільного договору, а за допомогою його дії діяльність держави спрямовується на виконання мети — утвердження і забезпечення прав людини [1].

Україна, прийнявши Закон «Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції» № 475/97-ВР від 17 липня 1997 р., прийняла на себе зобов'язання забезпечити кожному, чий права порушені, ефективні способи правового захисту, зважаючи на те, що кожен повинен мати право на справедливий і публічний розгляд справи компетентним, незалежним і безстороннім судом, створеним на підставі закону [2].

Особливого значення реалізація принципу верховенства права набуває у сфері адміністративного права: рішення чи дії, що є наслідком реалізації владних повноважень, справляють безпосередній вплив на права і свободи, що захищаються Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

Відповідно до ст. 2 Кодексу адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. (далі — КАСУ) завданням адміністративного судочинства є захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень [3].

За правилами ст. 7 КАСУ суд зобов'язаний розглянути справу, виходячи з принципів здійснення правосуддя в адмінсуді і правоохоронні органи адміністративних судах, одним з яких є верховенство права, що також включає вимоги до незалежності та неупередженості суду.

З цією метою судові органи повинні вирішувати передані справи на підставі закону, на основі неупередженої оцінки фактів, безсторонності та свого розуміння права, виключаючи безпосередній чи опосередкований вплив будь-якого походження. Крім того, незалежність повинна мати і судова влада як правовий інститут у цілому, і кожен окремих суддя, призначений для розгляду справи. Також жоден суддя не може приймати рішення у справах через страх, очікування користі будь-якого походження або через будь-який неналежний неправомірний вплив. Діяльність судді не повинна зазнавати втручання, впливу або тиску з боку будь-якого судді, який не призначений розглядати відповідну справу, ради юстиції, міністерства юстиції чи будь-якого іншого урядовця або установи з будь-яких причин. Вказані ознаки незалежності та безсторонності суду безпосередньо впливають зі змісту Декларації щодо принципів незалежності судової влади, прийнятої Конференцією голів Верховних судів країн Центральної та Східної Європи 14 жовтня 2015 р. [4].

Згідно із Загальними принципами Європейської хартії про статус суддів, прийнятої під егідою Ради Європи у 1998 р., кожного судді стосуються вимоги незалежності, неупередженості та компетентності (оскільки не може йтися про незалежність судді, який не володіє достатніми знаннями та досвідом щодо предмета спору) [5]. Особливого значення ці якості набувають щодо суддів адміністративних судів через небезпеку впливу з боку виконавчої влади та практичну необхідність вузької спеціалізації.

Поняття суддівської незалежності нерозривно пов'язане із поняттям безсторонності. З усталених міжнародних стандартів поняття незалежності означає відокремлення правосуддя від інших державних гілок влади, сторін судового процесу. Це явище слід розглядати в двох аспектах — об'єктивному та суб'єктивному. Об'єктивна незалежність означає відсутність персональних упреждень або залежності. Персональна незалежність презюмується, якщо немає доказів про протилежне. Об'єктивна неупередженість перебуває поза межами особистої поведінки суддів та означає наявність достатніх гарантій відсутності

будь-яких обґрунтованих сумнівів у цьому відношенні; відсутність підтверджених фактів, що можуть спричинити сумніви у неупередженості судді. При вирішенні того, чи є у справі обґрунтовані причини побоюватися, що певний суддя є небезстороннім, важливою, але не вирішальною є позиція заінтересованої особи. Вирішальним є те, чи можна вважати такі побоювання об'єктивно обґрунтованими. Вказане, зокрема, безпосередньо впливає з рішень Європейського суду з прав людини (рішення у справах «Веттштайн проти Швейцарії» («Wettstein v. Switzerland», заява № 33958/96, п. 42, 44 ЄСПЛ 2000-XII) [6]; «Кііскінен проти Фінляндії» («Kiiskinen v. Finland» (dec.), заява № 26323/95, ECHR 1999/V с. 459–468) [7]; «Клейн та інші проти Нідерландів» (case of Kleyn and others v. the Netherlands (Applications nos. 39343/98, 39651/98, 43147/98 and 46664/99, ECHR 06.05.2003) [8]).

Безсторонністю є неупереджене виконання суддівських обов'язків, прийняття рішення без впливу інших відомостей, ніж отриманих у результаті судового процесу, незважаючи на висловлювання громадськості, поширення інформації засобами мас-медіа, інший вплив ззовні. Тому не можна посилатися на вчинюваний на суддю тиск або зовнішній вплив для виправдання відхилення від справедливого ведення судового розгляду.

До критеріїв неупередженості (безсторонності) слід відносити об'єктивний — чи забезпечував суд та його склад відсутність будь-яких сумнівів у його безсторонності та суб'єктивний — чи бралися до уваги особисті переконання та поведінка судді (прояв упередженості або безсторонності у справі).

Ідея суб'єктивної безсторонності знайшла свій розвиток у Кодексі професійної етики судді; у процесуальному законодавстві, норми якого детально регулюють питання підстав і порядку відводу (самовідводу) судді у разі сумніву в його об'єктивності або зацікавленості в результатах справи.

Об'єктивний критерій стосується функціонального характеру діяльності суду, тобто коли особиста поведінка судді не оспорується. Оцінюючи об'єктивну неупередженість, слід визначити, чи є

факти, які не залежать від поведінки судді, що можуть бути встановлені та можуть змусити сумніватися у його неупередженості.

Критерієм суб'єктивної безсторонності є відсутність з боку судді умисних або необережних дій чи висловлювань, які б свідчили про пряму чи опосередковану особисту зацікавленість у вирішенні справи або іншим чином давали підстави сумніватися в його неупередженості.

З метою усунення від участі в справі суб'єктів судового процесу, перелік яких визначено процесуальними нормами, законодавчо встановлений інститут відводу (самовідводу).

До правових приписів відводу вкладається таке значення: у разі порушення безсторонності суду він буде позбавлений можливості виконувати своє призначення у встановленні рівноваги суспільних інтересів. Безперечно, найважливішими є питання, що пов'язані із відводом (самовідводом) судді, оскільки це є одним з тих механізмів, що забезпечує законність та обґрунтованість рішень та покликаний гарантувати захист від впливу на суд різних зовнішніх факторів. Однак дієвим він є лише тоді, коли такий механізм є логічним та продуманим з точки зору його реалізації на практиці [9].

КАС України не містить поняття відводу судді в адміністративному процесі, але на підставі аналізу процесуальних норм можливо визначити вказане поняття як усунення від участі у справі судді за наявності підстав, передбачених Кодексом адміністративного судочинства України, які свідчать про упередженість та небезсторонність у справі, що ставить під загрозу постановлення законного та обґрунтованого рішення суду.

Суб'єктами відводу (самовідводу) в адміністративно-юрисдикційному процесі є особи, які наділені загальною правосуб'єктністю та спеціальною адміністративно-процесуальною правосуб'єктністю, які виступають учасниками адміністративно-юрисдикційного процесу та мають право заявити відвід або зобов'язані розглядати питання про відвід або самовідвід чи заявити самовідвід, а також щодо яких може бути заявлений відвід [10].

З-поміж решти суб'єктів відводу (самовідводу), передбачених статтями 27–30 КАС України, законодавець виокремив суддю та запропонував перелік підстав

для відводу (самовідводу) судді, закріпивши їх у статтях 27, 28 КАС України.

Згідно з приписами ч. 1 ст. 27 Кодексу адміністративного судочинства України суддя не може брати участі в розгляді адміністративної справи і відводиться, в тому числі:

1) якщо він брав участь у розгляді цієї справи або пов'язаної з нею справи як представник, секретар судового засідання, свідок, експерт, спеціаліст, перекладач;

2) якщо він прямо чи опосередковано заінтересований в результаті розгляду справи;

3) якщо він є членом сім'ї або близьким родичем (чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, брат, сестра, дід, баба, внук, внучка, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, член сім'ї або близький родич цих осіб) сторони або інших осіб, які беруть участь у справі;

4) за наявності інших обставин, які викликають сумнів у неупередженості судді;

5) у разі порушення порядку визначення судді для розгляду справи, встановленого ч. 3 ст. 15¹ цього Кодексу.

Стаття 28 Кодексу адміністративного судочинства України визначає випадки недопустимості повторної участі судді в розгляді адміністративної справи.

Правова норма ст. 30 Кодексу адміністративного судочинства України передбачає, що заява про відвід (самовідвід) повинна бути підставною, вмотивованою, заявленою до початку судового розгляду адміністративної справи по суті у письмовій формі з обґрунтуванням підстав для відводу. Заявляти самовідвід після цього дозволяється лише у разі, якщо про підставу самовідводу стало відомо після початку судового розгляду [11].

Зазначені у КАС України підстави для відводу можна умовно поділити на безумовні (об'єктивні) — ті, що підлягають обов'язковому задоволенню, та умовні (суб'єктивні) — ті, задоволення яких залежить від оціночних поглядів судді.

При цьому вітчизняні вчені Р. О. Куйбіда та В. І. Шишкін зазначають, що за своєю сутністю інститут відводу — це спір між стороною (в справі) та суддею щодо можливої чи очевидної упередженості [12, с. 275].

Об'єктивне право сторони процесу по-

давати заяву про відвід судді безпосередньо передбачено КАС України і втілює право на участь сторін у формуванні законного складу суду. Заява про відвід судді є не що інше, як процесуальний інструмент судочинства, що дозволяє на демократичній основі формувати законний склад суду в кожній конкретній справі.

З погляду суб'єктивного критерію значна частина сумнівів щодо особистої безсторонності судді може бути знята в разі реалізації права на самовідвід.

Наразі підлягає з'ясуванню, чим є самовідвід судді: дієвим механізмом чи процесуальною безпомічністю судді через відсутність інших форм захисту від безпідставних нападів, незадовільних висловів, регулярних скарг на дії судді та іншої необґрунтованої немилості, роздратованості та незадоволення, що безпосередньо впливає на хід судового розгляду, а в більшості випадків унеможливує навіть повноцінно розпочати розгляд справи?

Питання про суб'єктивну неупередженість судді слід розглядати крізь призму його особистого ставлення до справи, сторін чи певних обставин. Практично викриття судді в суб'єктивній упередженості сторонніми особами є неможливим, доки сам суддя не висловив зовні свою упередженість будь-яким способом (в інтерв'ю, висловлюванні, заяві і т. ін.). Таке зізнання може виходити лише від нього як особистості, враховуючи внутрішнє ставлення судді до морально-етичних принципів, власні переконання та принципи, побудовані на життєвому та професійному досвіді, та бажання бути взірцем бездоганності та законслухняності.

Заявляючи собі самовідвід, суддя у випадках відсутності зловживань діє за внутрішнім переконанням та своїм власним ставленням до учасників процесу чи до інших обставин, які, саме на його думку, можуть свідчити про небезсторонність. Суддя на власний розсуд приймає рішення про наявність чи відсутність підстав для самовідводу, що є коректним законодавчо визначеним способом самоусунення від розгляду справи.

Разом із тим, викладення підстав для відводу (самовідводу) є одночасно ускладнюючим фактором у адміністративному процесі, оскільки містить у собі суб'єктив-

ний елемент, тобто лише на розсуд суду обставина може бути визнана достатньою чи недостатньою для відводу (самовідводу) судді.

Вимога щодо необхідності суб'єктивної безсторонності знайшла своє втілення також у ст. 15 Кодексу суддівської етики, що закріплює неупереджений розгляд справ як основний обов'язок судді. Суддя має право заявити самовідвід у випадках, передбачених процесуальним законодавством, у разі наявності упередженості щодо одного з учасників процесу, а також у випадку, якщо судді з його власних джерел стали відомі докази чи факти, які можуть вплинути на результат розгляду справи. Суддя не повинен зловживати правом на самовідвід. Суддя заявляє самовідвід від участі в розгляді справи у разі неможливості ухвалення ним об'єктивного рішення у справі [13].

Завдяки громадянській та професійній правосвідомості кожен суддя здатен наповнити право в його реальних проявах конкретним змістом принципів справедливості, рівності, свободи та гуманізму, завдяки використанню яких у судовому розв'язанні конкретних правових спорів вони знаходять своє безпосереднє втілення у правовідносинах. При вирішенні конкретної справи суддя та учасники судового розгляду функціонують на логічному рівні, актуалізують та активізують певні знання, уявлення, правила та створюють певну атмосферу взаємодії, в тому числі на інтуїтивному рівні, що є неповторно індивідуальною, оскільки виникає в кожній окремій справі. Тоді ж суддя формує своє внутрішнє ставлення та будує бачення на підставі власних переконань, які можуть, вочевидь, суперечити вказаним моральним принципам учасників процесу і відкрито нехтуватись ними, що викликає внутрішнє обурення та відразу та заздалегідь формує негативну психоемоційну уяву щодо таких проявів. Це, на нашу думку, і є неодмінною умовою для заяви про самовідвід судді задля забезпечення гармонійного процесу, упередження особистого внутрішнього конфлікту, емоційного пригнічення та, як наслідок, когнітивного (пізнавального) дисонансу, що призводить до небажаних наслідків, негативно впливає на сприйняття та відображення у свідомості інформації, яка

надходить у процесі судового розгляду справи.

Фактично процедура розгляду та вирішення заяви про відвід суду розповсюджується на процедуру розгляду заяви про самовідвід судді та чітко передбачена приписами ст. 31 КАС України, що визначає порядок вирішення питання про відвід (самовідвід): 1) у разі заявлення відводу (самовідводу) суд повинен вислухати особу, якій заявлено відвід, якщо вона бажає дати пояснення, а також думку осіб, які беруть участь у справі; 2) питання про відвід вирішується в нарадчій кімнаті ухвалою суду, що розглядає справу. Заява про відвід кільком суддям або всьому складу суду вирішується простою більшістю голосів; 3) ухвала за наслідками розгляду питання про відвід (самовідвід) окремо не оскаржується. Заперечення проти неї може бути включене до апеляційної чи касаційної скарги на постанову чи ухвалу суду, прийняту за наслідками розгляду справи.

Наразі вказана процедура не є уніфікованою та абсолютно вичерпною, а тому в судовій практиці виникають неоднозначні думки щодо порядку її застосування. Зокрема не визначено, яким чином підлягає вирішенню заява про самовідвід судді, намір до викладення якої виник у нарадчій кімнаті під час вирішення заяви про відвід судді, адже процесуальне законодавство вимагає при розгляді питання відводу заслухати особу, якій заявлено відвід, у разі наявності бажання надати пояснення. Крім того,

відсутній механізм вирішення такої заяви, факт існування та зміст якої не можуть бути відомі учасникам судового розгляду до моменту повернення судді з нарадчої кімнати. В такому випадку невизначеним є процесуальний порядок застосування процедури розгляду заяви про самовідвід, що фактично має відбуватись, за загальною процедурою, після виходу з нарадчої кімнати та оголошення ухвали про вирішення заяви про відвід, що, вочевидь, надто ускладнює питання вирішення самовідводу та призводить до необхідності вчинення додаткових недоцільних дій та нераціонального витрачання зусиль.

На останок слід зазначити, що адміністративне судочинство загалом визначає засади та процедуру відводу (самовідводу) судді, хоча доцільним є вдосконалення змісту зазначених приписів КАС України з метою раціонального використання закладеного в них змісту.

Отже, механізм реалізації права на самовідвід судді, що фактично виникає у відповідь на необґрунтований відвід з боку учасників судового розгляду, потребує певної деталізації у процесуальному законі, який наразі визначає лише загальний порядок його застосування. Виявлення недоліків процесуального законодавства та визначення шляхів та можливих перспектив його реформування забезпечуватиме ефективне функціонування, прозорість процедур, неупередженість та об'єктивність розгляду справ адміністративними судами.

ПРИМІТКИ

1. Малишев Б. В. Принцип верховенства права (теоретико-правовий аспект) / Б. В. Малишев // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2012. — № 8 (130). — С. 18.

2. Закон України «Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції» від 17 липня 1997 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/475/97-вр>.

3. Кодекс адміністративного судочинства України : за станом на 24 травня 2015 р. / Верховна Рада України ; Кодекс України, Кодекс, Закон від 06.07.2005 р. № 2747-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

4. Декларація щодо принципів незалежності судової влади, прийнятої Конференцією голів верховних судів країн Центральної та Східної Європи (о. Бріюні, Хорватія 14 жовтня 2015 р.) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/63a6ec8a16cc22d6c2257ee3004f9b75/\\$FILE/Бріюньська%20декларация.pdf](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/63a6ec8a16cc22d6c2257ee3004f9b75/$FILE/Бріюньська%20декларация.pdf).

5. Європейська хартія про статус суддів 1998 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.judges.org.ua/d12.htm>.

6. Case of Wettstein v. Switzerland (Application no. 33958/96) Judgment. Strasbourg 21 December 2000 Final 21/03/2001 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-59102>.

7. *Kiiskinen v. Finland*. Decision [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://echr.coe.int/Documents/Reports_Recueil_1999-V.pdf.

8. *Case of Kleyn and others v. the Netherlands (Applications nos. 39343/98, 39651/98, 43147/98 and 46664/99)* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-61077>.

9. Адміністративне судочинство України: теорія та практика : монографія / кол. авт. ; за заг. ред. О. М. Нечитайла. — К. : ВАІТЕ, 2015. — 192 с.

10. Нікітенко Н. П. Суб'єкти відводу (самовідводу) в адміністративно-юрисдикційному процесі [Електронний ресурс] / Н. П. Нікітенко. — Режим доступу : <http://www.stationline.org.ua/filologiya/79/13472>.

11. Кодекс адміністративного судочинства України : за станом на 1 вересня 2015 р. / Верховна Рада України ; Кодекс України, Кодекс, Закон від 06.07.2005 р. № 2747-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

12. Основи адміністративного судочинства та адміністративного права : навч. посіб. / за заг. ред. Р. О. Куйбіди, В. І. Шишкіна. — К. : Старий світ, 2006. — 576 с.

13. Кодекс суддівської етики : затверджений XI черговим з'їздом суддів України 22 лютого 2013 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : [http://court.gov.ua/userfiles/Kodex%20sud%20etiki\(1\).pdf](http://court.gov.ua/userfiles/Kodex%20sud%20etiki(1).pdf).

Бучик Анна. Анализ теории, практики и механизмов реализации права на отвод (самоотвод) судьи.

В статье изложена актуальная тематика и исследованы отдельные аспекты правового института отвода (самоотвода) судьи в административном процессе с целью выявления основных факторов, которые непосредственно влияют на такие критерии судебного разбирательства как непредвзятость и беспристрастность. Сосредоточено внимание на отсутствии процедуры разрешения заявления судьи о самоотводе, мотивы к написанию которого возникают в совещательной комнате при разрешении заявления об отводе судьи.

Ключевые слова: законность, непредвзятость, беспристрастность, отвод, самоотвод, судья, Кодекс административного судопроизводства Украины.

Buchyk Anna. Analysis of theory, practice and mechanisms of realization of the judge's right to rejection (self-rejection).

In the article actual subjects are expounded and separate aspects of legal institute of rejection (self-rejection) of a judge in the administrative process with the purpose of exposure of basic factors that directly influence such criteria of judicial trial, as unprejudiced and impartiality are investigated. Attention is concentrated on the absence of procedure of permission of the judge's application about self-rejection when reasons for its writing arise in the deliberative room on the permission of the application about the judge's rejection.

Key words: legality, unprejudice, impartiality, rejection, self-rejection, judge, Code of the administrative legal proceeding of Ukraine.